

Ročník 2., č.3, december-január 2010-2011

Generácia

ynteligentných

mladých

S

Vianočná výzdoba

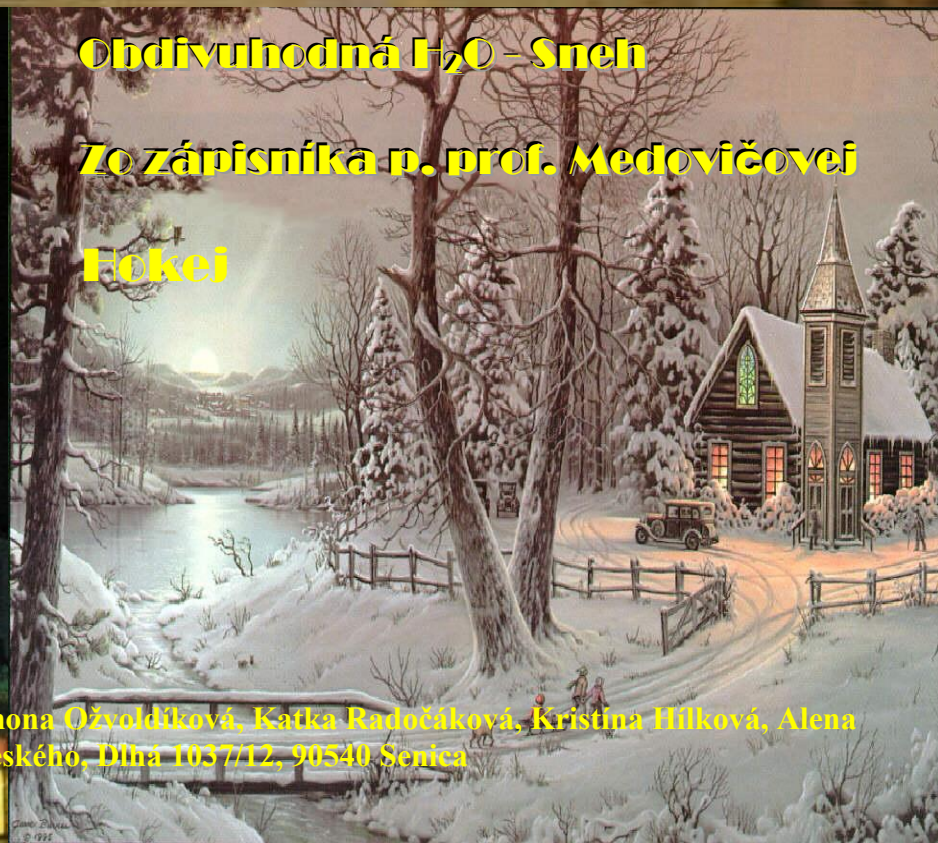
Vianočný stromček

e
ničanov

Obdivuhodná H₂O - Sneh

Zo zápisníka p. prof. Medovičovej

Fčkej

Redakcia: Mgr. Marianna Nahirnyak, Simona Ožvoldíková, Katka Radočáková, Kristína Hílková, Alena Hasáková. Gymnázium Ladislava Novomeského, Dlhá 1037/12, 90540 Senica

Editoriál	3
Študentský život	
Vianočná výzdoba	4
Výzdoba na školách	5
Blíži sa besiedka	6
Z obálky	
Vianočný stromček	7
Zaujímavosti	
Obdivuhodná H ₂ O – Sneh	8
Študentské aforizmy	
Zo zápisníka p. prof. Medovičovej	9
Šport	
Hokej	10

Milí čitatelia!

Deti dostávajú pred Vianocami často otázky typu: „Tešíš sa? Čo dostaneš pod stromček? Písal si už Ježiškovi?“

Dospelí samozrejme uvedomelo opakujú, že darčeky nie sú tie najdôležitejšie, skôr potrebujú pokoj, odpočinok, želajú si radosť a spokojnosť, rodinnú pohodu. Myslím však, že darčeky netreba podceňovať. Sú dôležité. Keď už raz takáto tradícia vznikla, určite má podstatný zmysel. Zvyky v našej kultúre sú odvodené z kresťanských slávností a sviatkov. 25.XII. sa oslavuje narodenie Spasiteľa, čo znamená pre každého veriaceho znovuzrodenie, nádej, ktorú prináša narodenie neobyčajného dieťaťa. Každý človek však môže stavať na skúsenosti svojho vlastného narodenia. Príchod nového člena domácnosti vždy rozžiari radosťou a láskou. Snáď aj naši rodičia mali takúto radosť, a keby aj nemali, my sami sa môžeme tešiť z toho, že sme na svete.

Kým na narodeninách si nezriedka pripomíname, o koľko sme zase starší, čo nám niekedy berie vietor z plachiet, na Vianoce by sme si mohli skôr pripomenúť dar života. To, že som na svete nie je predsa samozrejmosť, moja existencia nie je bezvýznamná. Pripomínajú nám to ľudia vôkol nás, naši blízki, ktorí nám dávajú darčeky alebo milým slovom vyjadria svoju priazeň. A my to zasa na oplátku pripomíname im. Vianoce sú jedinečným sviatkom, kedy dáva a dostáva darček temer každý. Akoby sme mali všetci narodeniny a každý človek bol darom. Byť darom pre druhých je to najkrajšie, čo môžeme zažiť. V tom je tá láska, radosť a pokoj, ktoré si na Vianoce všetci tak veľmi prajeme.

MN

VIANOČNÁ VÝZDOBA

Vianoce sú sviatky odpočinku, pohody a pokoja. Vianoce väčšinou trávime so svojou rodinou. No neoddeliteľnou súčasťou Vianoc je aj vianočná výzdoba, ktorou zdobíme naše domy (exteriér aj interié), záhrady, kancelárie i školu.

Niečo o zdobení

Ľudia začali zdobiť svoje príbytky približne v 19.storočí. Zdobilo sa medovníkmi, rôznymi ručne vyrobenými ozdobami. Ľudia už vtedy dávali dôraz na dizajn a ozdoby sa snažili kombinovať so sviečkami.

Výzdoba vo svete

V mnohých krajinách dbajú o vzhľad svojich domov. Napr. v USA je tradičná súťaž o najkrajšie vyzdobený dom. Môže sa zúčastniť ktokoľvek. Samozrejme, že je treba dodržať isté pravidlá na ochranu človeka.

No nie vo všetkých krajinách majú ľudia tento zvyk. V mnohých ázijských krajinách

Vianoce neoslavujú. V Európe ľudia zdobia tradične, popustia uzdu fantázii a zdobia podľa svojich predstáv, nápadov.

Novodobé trendy

Najmodernejší je tyrkys

Spolu s neustále sa meniacou módou - tak ako oblečenie - sa menia i vianočné trendy. Tento rok sú in tyrkysová v kombinácii s hnedou, či ľadovomodrá so striebornou. Tradičné farby ako zlatá, červená alebo zelená však nikdy nevyjdú z módy. I keď je moderných farieb viac, je dôležité zvoliť si vhodnú kombináciu, odtiene, ktoré sa nebudú biť a v nej ladiť celú vianočnú výzdobu, aby sme dosiahli požadovaný výsledok. V opačnom prípade by aj spojenie dekorácií samostatne pekných mohlo pokaziť očakávaný dojem.

Perníková klasika!

V poslednej dobe sa stali veľmi populárne perníky. Mnoho zábavy prinesie aj ich samotná výroba. Môžete si vyrobiť

zasneženú perníkovú chalúpku alebo ich povešať na stromček namiesto saloniek.

Strihanie a lepenie

Papier je tiež univerzálny materiál na zdobenie. Pomocou fixky, nožníc, lepidla a štipky fantázie možno vytvoriť vlastné vianočné ozdoby. Biely papier stačí dvakrát preložiť na štvorec, obstrihať do tvaru kruhu alebo osemuholníka, potom na ňom povystrihovať prevrátené srdiečka, trojuholníky - a originálna snehová vločka je na svete. Podobne môžete z papiera vyrobiť aj farebné reťaze na stromček. Okná ožijú vďaka zimným motívom nastriekaným snehom v spreji.

Vyrástla malá jedlička...

Niektoré rodiny si Štedrý večer nevedia predstaviť bez živej striebornej jedličky, ktorej ihličie rozvoniava v celom dome, iné si z obchodu či trhu prinesú umelý stromček. Jeho výhodou je, že ho po Vianociach

môžete poskladať, uložiť do pivnice a o rok znovu použiť, čím ušetríte nielen naše lesy, ale aj peniaze. Okrem toho sa vyhnete aj zametaniu neustále opadávajúceho ihličia. V roku 2010 sú trendy vysoké, husté stromy so zasneženými koncami, šiškami a vetvami siahajúcimi po zem. Obľúbené sú aj stromčeky nápadne pripomínajúce kužeľ, bez vyčnievajúcich konárov, bohato zdobené svetielkami, guľami a mašľami. Umelé stromčeky dnes možno nájsť takmer vo všetkých farebných variáciách. Výnimkou nie je ani ružová, modrá či červená. Rovnako si môžete zvoliť aj druh - jedličku, smrek, borovicu....

Výzdoba na školách

Výnimkou v zdobení nie sú ani školy. Ľudia v školách (učitelia, žiaci, personál) radi zdobia svoju školu. Naša škola každý rok podlieha tejto máni a každým rokom má inú výzdobu. Kombinácie obvyklej zelenej, červenej, zlatej u nás nechýbajú, no pridávajú sa ďalšie farby a to sú strieborná, modrá,

fialová... Triedy a ich obyvatelia (teda my žiaci) tiež nezaháľajú. Každá trieda má vždy svoje čaro a to je špecifická výzdoba. Stromček, nástenka s vianočným motívom sú pre nás neodmysliteľnou časťou spríjemnenia našich spolu strávených vianočných chvíľ.

No mám pre vás dobrú radu: **NIKDY NESTRIEKAJTE NA OKNO SPREJOM, ANI NELEPTE NEJAKÉ NÁLEPKY S VIANOČNÝMI MOTÍVMI.** Je to zakázané, aj keď to častokrát vylepší výzor triedy.

Najkrajšie triedy

Ešte minulý rok prebehla súťaž o najkrajšie vyzdobenú triedu. Výhra bola lákavá. Deň, ktorý ste si určili, sa nemeslo skúšať. Výhercami boli tohtoročná V.O a IV.O, uvidíme, či ostanú verní svojej povesti.

Myslíte, že by táto súťaž mala prebehnúť aj tento rok? Ak áno dajte vedieť svojim zástupcom v študentskej rade.

Prajem vám pekné prežitie sviatkov a hlavne veľa darčiekov, no aj veľmi dlhé prázdniny (23.12.-7.12).

Kika

Blíži sa besiedka

Ako každý rok, tak aj tento sa blíži čas besiedok. Umožňujú nám ich usporiadať naši páni profesori a pani profesorky. Prostredníctvom besiedok žiaci a najmä učitelia zabudnú aspoň na jeden deň na skúšanie či písomky a oddýchnu si. Žiaci urobia predvianočnú atmosféru a zabavia sa. Samozrejme, profesori taktiež. Besiedky majú zvyčajne tento priebeh: PROGRAM. Jediné, čo musíte vymyslieť. Ale to už predsa všetci vieme!

Besiedky môžete usporiadať 22.12. a to na posledných dvoch vyučovacích hodinách. Ale keď sa vám podarí presvedčiť učiteľa, môžete mu besiedku ukázať aj skôr. Tí, čo si nepripravili program na besiedku, budú sa musieť učiť!

Vianočný stromček

Vianočný stromček je určite jeden z najkrajších symbolov Vianoc. Obľubujú ho ľudia na celom svete a hlavne sa pod ním rozdáva darčeky.

Legenda

Starí keltskí kňazi verili, že ich bohovia prebývajú v stromoch. Pred jednou slávnosťou vraj pripravili bohom krvavú obeť - mladého muža. Na stretnutí sa objavil kresťanský misionár Winfried, ktorý prítomným ľuďom porozprával príbeh o narodení Ježiša Krista a o sile dobra a lásky. Svedectvo presvedčilo kňazov a darovali mladíkovi život. Vytáli strom, v ktorom podľa nich prebývali ich bohovia. Pri tomto strome spoločne večerali a oslávili Boží dar, narodenie Ježiša Krista.

História

Vianočné stromčeky mali kedysi ochrannú funkciu a vetvičky rozdávali aj koledníci. V niektorých krajinách sa malý vianočný stromček vešal aj nad štedrovečerný stôl, a to vrcholcom dolu. Stromčeky sa začali ozdobovať v nemeckých mestách. Stromček sa najprv nezdobil sviečkami. Jedna z prvých správ o ozdobenom a osvetlenom vianočnom stromčeku v miestnosti je v brémskej kronike z roku 1570. Ozdobené vianočné stromčeky sa najskôr nachádzali v cechových a remeselníckych domoch. Do súkromných priestorov začali prenikať až v polovici 17. storočia. V 19. storočí sa rozšírili aj do iných štátov. Najprv sa ujali v mestách, neskôr na vidieku.

Umelý stromček

Prvý iný ako živý vianočný stromček pochádza opäť z Nemecka. Bol vyrobený z

husieho peria, kvôli ochrane lesov. Tento vynález na začiatku 20. storočia hneď prevzali americké spoločnosti, ktoré sa pustili do výroby umelých stromčekov. Prvý, skutočne umelý, bol vyrobený z materiálu, z ktorého sa vyrábala záchodová kefa. Oproti stromčeku z peria mal mnoho výhod - uniesol viac ozdôb, bol cenovo prístupnejší, jednoduchší na výrobu a údržbu. Neskôr si tento systém výroby umelých vianočných stromčekov osvojili aj japonské firmy. Po druhej svetovej vojne rodiny začali uprednostňovať umelé stromčeky.

Ozdoby

Naši predkovia zďaleka nemínali na vianočné ozdoby toľko peňazí, koľko mívame my. Na stromček vešali ovocie, napr. jablká či orechy. Ozdoby si vyrábali doma a boli so slamy, dreva, vyšívané, háčkované, kovové či sklenené. Na stromčeku dominovali aj sviečky, ktoré neskôr nahradilo elektrické osvetlenie. Postupne sa stromčeky začali zdobiť hviezdikami, guľami, sladkosťami, mašľami, reťazami a postavičkami, ako napr. anjelikmi, Mikulášom, čertom.

S.O.

Obdivuhodná H₂O

Sneh

Zima bez snehu je nezáživná, špinavá, bez správnej atmosféry. Ale akonáhle trochu primrzne a z oblohy sa vysype biela nádielka, svet ožije a skrásnie. Málokto z nás sa pritom zamyslí, čím to vlastne je, že sneh padá práve v takejto podobe, akú poznáme.. Ako to, že snehové vločky nie sú nikdy jedna ako druhá a pritom sa tak podobajú?

Sneh je zamrznutá voda. Miliardy molekúl vodnej pary v mrakoch sa pri teplote 0°C zoskupia do šesťcípnych hviezdíc. Vznikajú tak snehové vločky, v ktorých sa molekuly vody stále pohybujú a tak vzniká nekonečné množstvo kryštalických tvarov. Preto nie je žiadna vločka rovnaká. Ich „životnosť“ závisí od množstva vodných pár v atmosfére, dĺžky kryštalizácie a teploty prostredia, kam vločka spadla. Ich váha a veľkosť tiež závisí od množstva vodných pár v ovzduší. Najväčšie snehové vločky padali v Montane v USA v januári roku 1887. Boli veľké 38 centimetrov.

Sneh tvorí z veľkej časti vzduch, preto je objemný a sypký. Vločky sú najt'ažšie, keď teplota vzduchu kolíše okolo bodu mrazu, v ovzduší je dosť voľnej vodnej pary, ktorá na vločky namŕza a zväčšuje ich. Pri hlboko mínusových teplotách sa voda z ovzdušia vytráca a množstvo snehových (alebo iných) zrážok sa prudko znižuje. Preto je napríklad Antarktída jednou z najsuchších svetových „púští“.

Druhy snehu

Nový sneh - alebo prašan, vždy čerstvo napadnutý. Nedrží pri sebe, je nesúrodý a môže byť základom prachových lavín.

Plstnatý sneh - vznikne, keď na nový sneh začne dlhodobou pôsobiť vietor. Ten narúša pôvodnú kryštalickú štruktúru snehových vločiek a akoby ho zakliňoval do seba. Preto vznikajú zvláštne „snehové dosky“ a zvyšuje sa priľnavosť snehu.

Ohrúhlozrný sneh - vzniká z plstnatého snehu pri oteplení. Snehové vločky strácajú kryštalickú štruktúru a vyzerajú ako matné biele guľôčky. Dobré drží pokope.

Hranatozrný sneh - vzniká pri rýchlom oteplení, vodné pary sa silno odparujú z masy snehu a menia tvar i charakter snehových vločiek, mení sa na ľadové zrná hranatého tvaru. Tento druh snehu je veľmi pohyblivý a veľmi často je základom lavín.

Firn - sú to zaoblené ľadové zrná, vznikajúce ďalšou zmenou kryštálov v snehových vločkách pri striedaní mrazov a oteplení. Firn je častý hlavne na jar, je drsný ako brúsny papier a rovnako taký ostrý.

**Zo zápisníka p. prof.
Medovičovej**

**Sobota v judaizme je najdôležitejším
dňom dňa.**

Melancholik je zásaditý.

Básnická skladba Detvan sa odohráva počas
panovania....ŠTÚROVCOV.

Hodina filozofie:

U: Dnes si preberieme Spinozu.

Ž: To je nejaká choroba?

Pred vznikom kresťanstva ľudia verili
v rôzne prírodné materiály.

Čingiz Ajtmatov – Džamila.

Žiak: Astmatov – Džizmaja.

Napíšte, čo je typické pre 4 európske
národy:

Ž: Česi: nadávajú „Ty vole“;

Maďari: „majú dobrú klobásu“;

Poliaci: „je tam zima“;

Rusi: „sú taký hrubý“

Zo slohovej práce:

Pod nami bývali moja ujo a teta.

HOKEJ

-je kolektívny šport pri ktorom hráči musia triafať puk s hokejkou do bránky. Hokej hrá 6 hráčov pričom počas hry môže tréner striedať. Na každej strane je brankár, pravý obranca, ľavý obranca, pravý krídelník, ľavý krídelník a center. V zápase môže nastúpiť 20 hráčov a 2 brankári.

Teraz niečo z histórie hokeja:

Vznik ľadového hokeja sa najčastejšie pripisuje dátumu 3.3.1875 kedy sa v Montreale na Victoria Skating Ring odohral prvý organizovaný hokejový zápas. V roku 1878 vypracovali študenti McGillovej univerzity v Montreale prvé pravidlá. Hra sa stala populárna, takže sa odohrali prvé Majstrovstvá sveta v hokeji v roku 1883 v Montreali. Na rozdiel od Kanady v Európe sa prvý zápas odohral v roku 1885. Zápas bol medzi hokejovým tímom z univerzity Oxford a z Cambridge. Hokej sa ešte pred koncom 19.storočia začal rozširovať aj v Spojených štátoch kde sa prvý zápas odohral v roku 1893. Prvé majstrovstvá Európy v hokeji boli v roku 1910. V roku 1905 vznikla americká International Professional Hockey League v rámci ktorej bol založený prvý hokejový tím z Kanady Canadian Soo. V roku 1892 Lord Frederick Arthur Stanley venoval dnes už legendárny Stanleyho pohár. Už o rok, teda v roku 1893, ho získal prvý tím - Montreal Hockey Club. Tradícia odovzdávania Stanleyho pohára pokračuje až dodnes, kedy sa udeľuje víťazovi play-off NHL. NHL – Národná hokejová liga je najprestížnejšou klubovou súťažou v ľadovom hokeji. Zúčastňujú sa jej kluby z Kanady a USA. Výhercovi tejto súťaže je odovzdaný Stanleyho pohár. KHL – Kontinentálna hokejová liga, zúčastňuje sa v nej 24 klubov z Ruska, Bieloruska,

Kazachstanu, Lotyšska a Ukrajiny. Víťazovi sa udeľuje Gagarinov pohár.

Zopár info:

Dĺžka zápasu:

- Hrá sa 3 x 20 min. s 15 minútovou prestávkou medzi každou tretinou
- Na majstrovských turnajoch a v európskych ligách sa v prípade rovnakého skóre rozhoduje pomocou individuálnych útokov (samostatných nájazdov)

Hracia plocha:

- Dĺžka je 54 až 60 m a šírka 26 až 30 m
- obsahuje: dve bránkové čiary, dve modré čiary a jednu stredovú červenú čiaru.
- je ľadová a má obdĺžnikový tvar
- okolo je mantinel vysoký okolo 120 cm jeho dĺžka je 56 až 61 metrov a šírka 26 až 30 metrov.
- Rohy sú zaoblené polomerom 7 - 8,5 metra. Každá z dvoch bránok má dĺžku 183 cm a výšku 122 centimetrov

Puk:

- Puk je drobný predmet tvaru valca čiernej farby
- Jeho rozmery sú presne dané
- Priemer: 76,2 mm
- Hrúbka: 25,4 mm
- Hmotnosť: 156 - 170 g

**NEZABUDNUTEĽNÁ AKCIA NA
SLOVENSKU BUDE V ROKU 2011.
V NAŠOM HLAVNOM MESTE
BRATISLAVA A V KOŠICIACH SA
BUDÚ HRAŤ PRVÝKRÁT
MAJSTROVSTVÁ SVETA
V ĽADOVOM HOKEJI. USKUTOČNIA
SA V DŇOCH 29.4.2011 AŽ 15.5.2011.
MASKOT MAJSTROVSTIEV JE VLK
V HOKEJOVOM DRESE A VOLÁ SA
GOOLY.**

